

โลกวรรค

๓. วิปัสสกภิกขุวตฺถุ. (๑๓๙)

"ยถา พุพฺพุกัม ปสฺเสติ อิมํ ธมฺมเทศนํ สตฺถา เชตฺวเน วิหรนฺโต
ปญฺจสฺเต วิปัสสเก ภิกฺขุ อารพฺภ กเถสิ.

เต(ภิกฺขุ) กิร สตฺถุ สนฺติเก กมฺมมฺมจฺฉานํ คเหตฺวา อรณฺธํ ปวิสิตฺวา
วายมนฺตปิ อปฺปตฺตวิเสสา "วิเสเสตฺวา กมฺมมฺมจฺฉานํ คเหตฺวามาทิ
สตฺถุ สนฺติกํ อากจฺฉนฺตา อนฺตรามคฺเค มรีจີ ทิสฺวา มรีจิกมฺมมฺมจฺฉานํ
ภาเวนฺตาว อากมฺีสุ. เตสํ วิหารํ ปวิฏฺจกฺขณฺเวยว เทโว วสฺสึ.

เต(...) ตตฺถ ตตฺถ ปมฺุเขสุ จตฺวา ธาราเวเคน อฏฺฐหิตฺวา ภิกฺขชน
เต พุพฺพุกเก ทิสฺวา "อัยฺปิ อตฺตภาโว อุปฺปชฺชิตฺวา ภิกฺขชนตฺ
เถน พุพฺพุกสทิสฺเวยวา(โหติ)ติ อารมฺมณฺ(กตฺวา) คณฺหีสุ.

สตฺถา คนฺธกฺุญฺญํ นิสินฺโนว เต ภิกฺขุ โอลิเกตฺวา เตหิ สทฺธิ กเถน
โต วย โอลาสํ ปริตฺวา อิมํ คาถมาห "ยถา(ปฺุคฺคโล) พุพฺพุกัม ปสฺ
เส, ยถา (ปฺุคฺคโล) ปสฺเส มรีจิกํ, เอวํ โลกํ อเวกฺขนตฺ(ปฺุคฺคลํ) มจฺจุราชา
น ปสฺสตีติ.

ตตฺถ (ปเทสุ) "มรีจิกนฺติ:(ปทสฺส) มายฺ(อิติ อตฺโถ) มายา หิ ทูร
โตว เคหสณฺจนาทิวเสน อุปฺปจฺจิตาปิ อุปคจฺฉนฺตานํ(ชนานํ) อคฺยหุปคา
ริตฺตกตฺตจฺฉกา(โหติ), ตสฺมา "ยถา (ปฺุคฺคโล) อุปฺปชฺชิตฺวา ภิกฺขชนตฺเถน
พุพฺพุกัม (ปสฺเสยฺย), (ยถา) (ปฺุคฺคโล) ริตฺตตฺตจฺฉาทิภาเวน มายฺ ปสฺเสยฺย
, เอวํ ขนฺธาทิโลกํ อเวกฺขนตฺ (ปฺุคฺคลํ) มจฺจุราชา น ปสฺสตีติ อตฺโถ
(เวทิตพฺโพ).

เทศนาวसानเ เต ภิกฺขุ จิตฺมฺจฺฉาเนยว อรหตฺตํ ปาปฺณิสฺสูติ.

วิปัสสกภิกขุวตฺถุ(นิฏฺฐิตํ).